

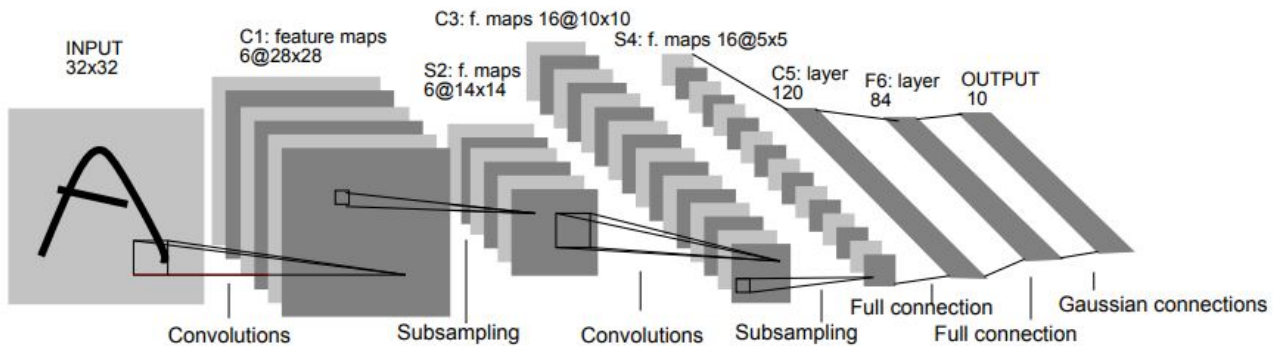
Հայտնի փաթույթային ցանցեր

Հայկ Կարապետյան

Հայտնի փաթույթային ցանցերը դիտարկելիս, փորձելու ենք հասկանալ գաղափարը, որով կառուցվել են ցանցերը: Շերտերի քանակը, շերտերում նեյրոնների քանակը և ակտիվացիոն ֆունկցիաները հիպերպարամետրեր են, որոնք որոշվել են validation տվյալների վրա:

1 LeNet (1998)

Առաջին փաթույթային ցանցը, որը ցուցաբերել է լավ արդյունք ուսուցանվել է 1998թ.-ին և դա եղել է LeNet ցանցը (Նկար 1): LeNet-ի հեղինակը Yann LeCun-ն է:

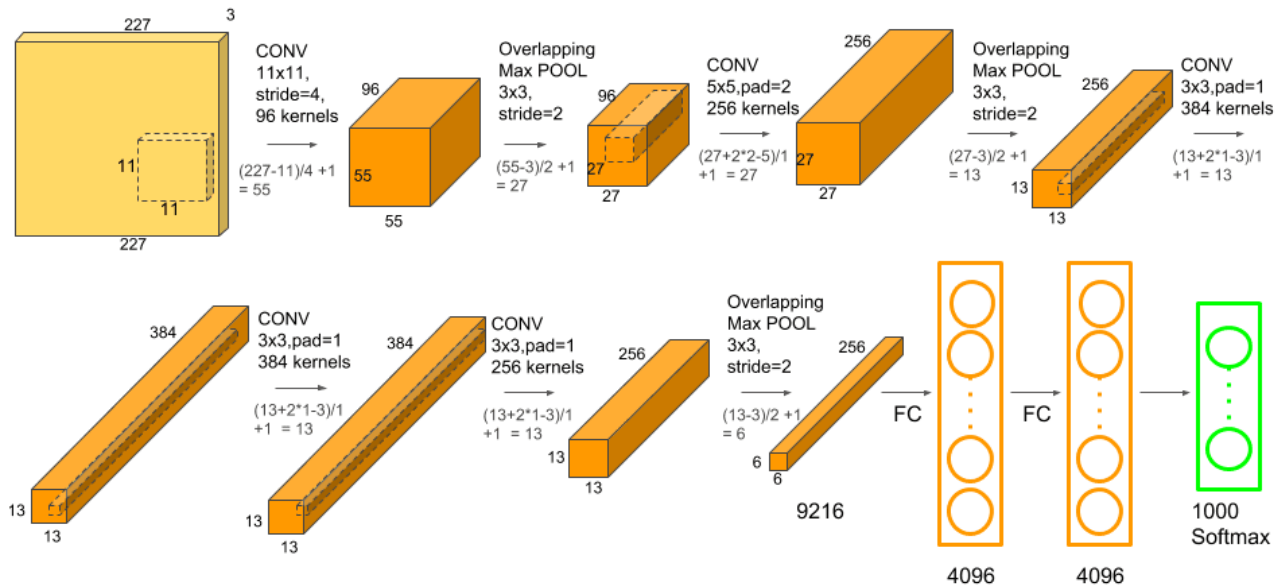
Նկար 1: LeNet փաթույթային ցանցի կառուցվածքը (architecture)

Այն ուսուցանվել է Mnist¹ dataset-ի վրա: Հիմա փորձենք հասկանալ կառուցման քայլերը: Սկզբից վերցնում ենք 32x32 չափանի մոխրագույն նկարը և կատարում 5x5x6 չափանի միջուկով convolution (բոլոր շերտերում convolution-ի stride=1 և padding=0): Միջուկը երեք չափանի է, քանի որ սկզբնական նկարը մոխրագույն (grayscale) է: Արդյունքում ստանում ենք 28x28x6 չափանի feature map: Դրանից հետո կիրառում ենք max pooling: Feature map-ի չափը երկու անգամ փոքրանում է և դառնում 14x14x6: Հետո կիրառում ենք 5x5x6x16 չափանի միջուկով convolution: Այս դեպքում feature map-ը ունի 6 խորություն, այդ պատճառով միջուկը 4 չափանի է: Արդյունքում ստանում ենք 10x10x16 չափանի feature map: Հետո նորից կիրառում ենք max pooling: Ստանում ենք 5x5x16 չափի feature map: Վերջին շերտը ունի 10 նեյրոն, քանի որ դասակարգում ենք 0-ից 9 թվանշանները: Այդ շերտը սովորական dense շերտ չէ, այլ gaussian connections է, որին ավելի մանրամասն կարող եք ծանոթանալ հետևյալ կայքում: Ցանցում ակտիվացիոն ֆունկցիաները կա՛մ sigmoid են, կա՛մ tanh, քանի որ 1998 թվականին relu-ն չէին օգտագործում որպես ակտիվացիոն ֆունկցիա: Գաղափարը, որը կարող ենք հասկանալ այս ցանցից հետևյալն է. ամեն քայլի մենք նկարի վրա կիրառում ենք փաթույթ՝ փոքրացնելով նկարի չափերը և շատացնելով խորությունը, ապա max pooling: Convolution շերտերից հետո ունենք երկու dense շերտ, որոնք չափերը գնալով փոքրանում են: Մեկ շերտի դեպքում արդյունքը ավելի վատ է եղել քան երկուսի դեպքում: Այս ցանցը ունի մոտավորապես 60000 պարամետր, որը այժմյան ցանցերի հետ համեմատած շատ քիչ է, բայց հաշվի առնելով 1998թ.-ին համակարգիչների հզորությունը, այն բավականին լավն էր:

1. Mnist - 32x32 չափանի ձեռագիր թվանշանների հավաքածու՝ մոտավորապես 70000 նկար:

2 AlexNet (2012)

LeNet ցանցից հետո լավ արդյունք ցուցաբերած ցանցը AlexNet-ն է (Նկար 2): AlexNet-ի հեղինակը Alex Krizhevsky-ն է:

Նկար 2: AlexNet փաթույթային ցանցի կառուցվածքը

Այս ցանցը ուսուցանվել է ImageNet¹ տվյալների հավաքածուի վրա: Կարելի է ասել, որ սա LeNet-ի ավելի մեծ տարբերակն է: Մուտքային տվյալները 227x227x3 չափի նկարներ են: Սկզբից կիրառում ենք 11x11x3x96 չափի միջուկ: Միջուկի stride=4: Այսքան մեծ միջուկը հնարավորություն է տալիս ավելի մեծ տեսողությամբ նայել նկարին և ավելի հեշտ գտնել մեզ հետաքրքրող օբյեկտները (շատ պոչ, շնաձկան ատամներ): Convolution-ը կիրառելուց հետո կստանանք 55x55x96 չափի feature map: Դրանից հետո կիրառում ենք max pooling: Ստացված 27x27x96 չափի feature map-ի վրա կիրառում ենք 5x5x96x256 չափի միջուկով, stride=2, padding=2 convolution: Հետո նորից max pooling: Ստացված 13x13x256 feature map-ի վրա կիրառում ենք 3x3x256x384 չափի միջուկով, stride=1, padding=1 convolution: Ստացվածի վրա նորից կիրառում ենք նույն convolution-ը: Հետո կիրառում ենք 13x13x384x256 չափի միջուկով, stride=1, padding=1 convolution: Հետո կիրառում ենք max pooling: Ստացված feature map-ը հարթեցնում ենք և անցկացնում 2 dense շերտերի միջով, ամեն մեկը ունի 4096 նեյրոն: Վերջնական ստացված 4096 արժեքը անցկացնում ենք 1000 նեյրոնից բաղկացած շերտի միջով, որի ակտիվացիոն ֆունկցիան softmax է:

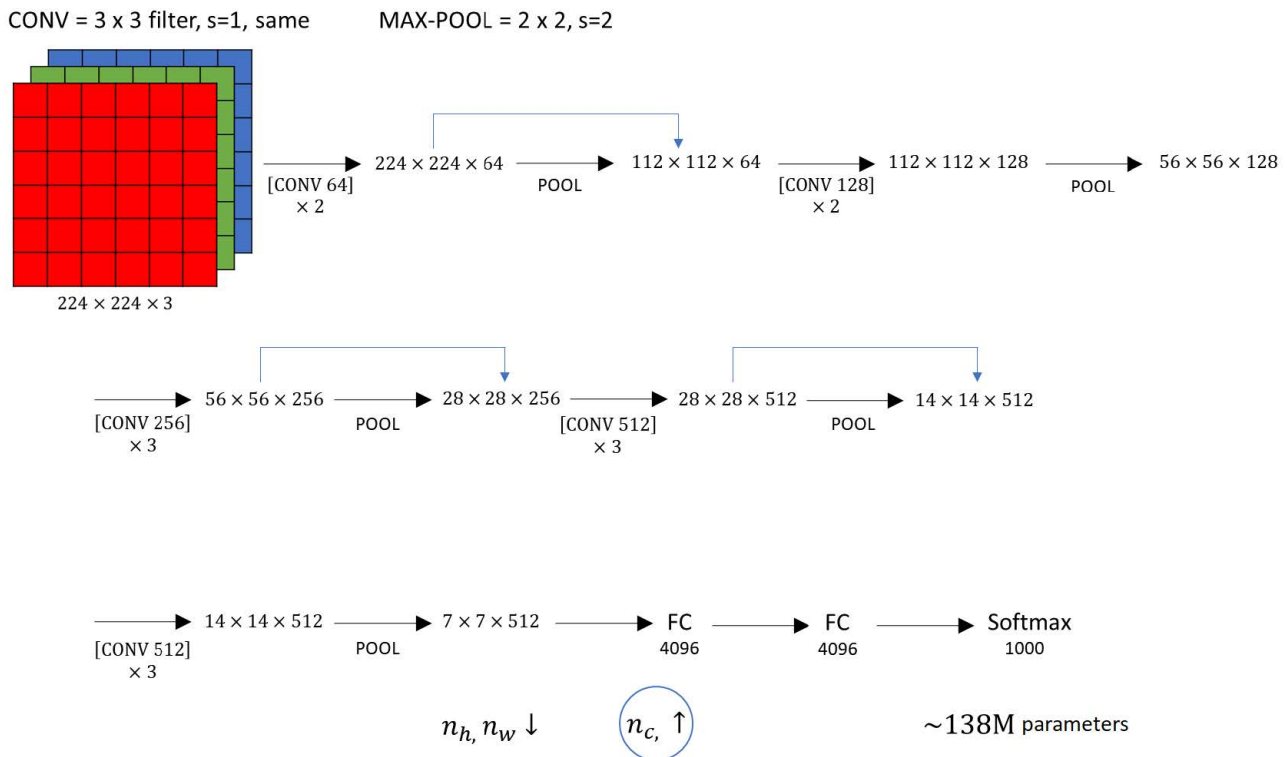
Գաղափարը, որը կարող ենք հասկանալ այս ցանցից հետևյալն է. սկզբից նկարի վրա կիրառում ենք մեծ միջուկով convolution, ապա max pooling: Գնալով convolution-ի միջուկի չափսը փոքրացնում ենք, իսկ feature map-ի խորությունը մեծացնում: Convolution հետո max pooling զույգի կիրառությունը շատ նման է LeNet-ի կառուցվածքին: Տարբերությունն այն է, որ այստեղ, երբեմն նկարի վրա կիրառում ենք padding և մեկ անգամ նկարի խորությունը չենք մեծացնում այլ թողնում ենք նույնը և հետո փոքրացնում ենք: 120 նեյրոնի փոխարեն 4096-ի կիրառումը կապված է նրանով, որ output-ում ունենք 1000 class և LeNet-ի դեպքում պարամետրերի քանակը կշատանար, ցանցի աշխատանքը կդանդաղեր:

1. ImageNet - 1000 class ունեցող գունավոր նկարների հավաքածու: Նկարների մեջ առկա են տարբեր տեսակի շներ (doberman, poodle), շնաձկներ (blue shark, tiger shark), այդ պատճառով էլ class-երի քանակը շատ է:

Այս ցանցի բոլոր շերտերում, բացի վերջինից, ակտիվացիոն ֆունկցիաները relu են: Շերտերում նաև կիրառված է local response normalization, որը նորմավորման եղանակ է, որը օգտագործվել է մինչ batch normalization-ի ի հայտ գալը: Այս ցանցը ունի 60 միլիոն պարամետր և ImageNet-ի վրա ցուցաբերել է հետևյալ արդյունքները՝ Top1¹=63.3%, Top5²=84.6%: Top5 ճշգրտությունը 20%-ով տարբերվում է Top1-ից, քանի որ ցանցը կարող է հասկանալ, որ նկարում շուն է պատկերված, բայց սխալվի շան տեսակն ասելիս:

3 VGG-16 (2014)

VGG ցանցի հեղինակներն են՝ Կարեն Սիմոնյանը և Andrew Zisserman-ը: Ցանցի կառուցվածքը պատկերված է նկար 3-ում:

Նկար 3: VGG-16 փաթեթային ցանցի կառուցվածքը

Ցանցի առանձնահատկություններից է միջուկի չափսը ֆիքսելը: Բոլոր տեղերում, որտեղ կիրառում ենք convolution, միջուկի չափսը 3×3 է, stride=1, padding=same (նկարի ինչ չափի մուտքում եկավ նույն չափի էլ դուրս է գալիս): Բոլոր տեղերում, որտեղ կիրառում ենք max pooling միջուկի չափսը 2×2 , stride=2, նկարի չափը երկու անգամ փոքրանում է: Այս քայլերը անելով մեզ մնում է ընտրել մի քանի հիպերպարամետրեր՝ քանի անգամ կիրառել նկարի վրա convolution և ինչ խորությամբ (filter): Մուտքային նկարները $224 \times 224 \times 3$ չափի են: Սկզբից երկու անգամ կիրառում ենք 64 filter ունեցող convolution, ապա max pooling: Հետո նորից երկու անգամ կիրառում ենք, արդեն 128 խորությամբ convolution ու նորից max-pooling:

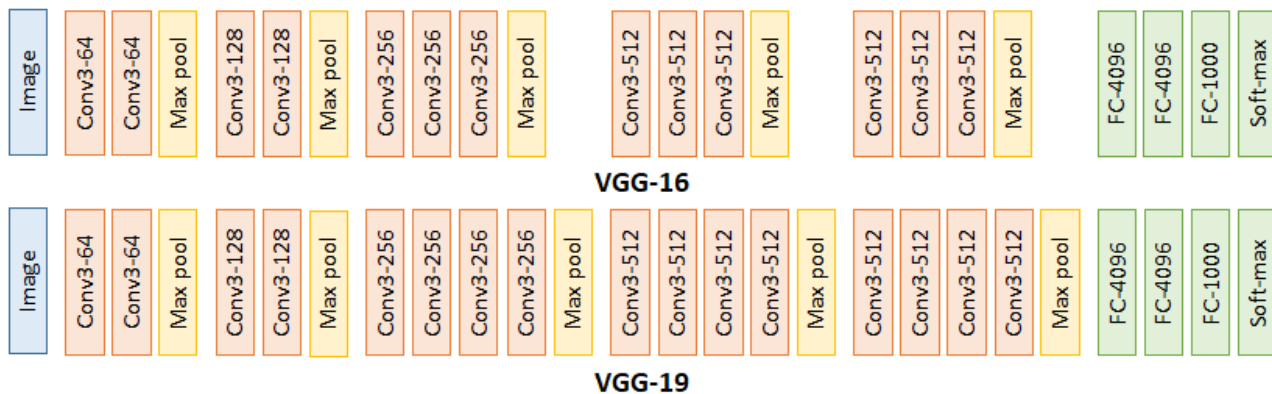
1. Top1 - Վերցնում ենք մոդելի վերադարձրած ամենամեծ հավանականությամբ class-ը և համեմատում իրական class-ի հետ: Եթե համընկնում են, ապա ճիշտ գուշակածների քանակը ավելացնում ենք մեկով և վերջում ճշգրտությունը հաշվում ենք հետևյալ բանաձևով.

$$\frac{\text{Ճիշտ գուշակածներ}}{\text{Բոլոր գուշակածներ}}$$
2. Top5 - Վերցնում ենք մոդելի վերադարձրած ամենամեծ 5 հավանականությունները: Եթե իրական class-ը առկա է դրանց մեջ, ապա ճիշտ գուշակածների քանակը ավելացնում ենք մեկով:

Հետո 3 անգամ կիրառում ենք 256 խորությամբ convolution և max pooling: Բոլոր max pooling-ները կատարվում են մեկ անգամ: Հետո 3 անգամ կիրառում ենք 512 filter convolution և max pooling: Վերջում նորից 3 անգամ կիրառում ենք 512 filter convolution և max pooling: Ստացված $7 \times 7 \times 512$ feature map-ը հարթեցնում ենք և հերթով փոխանցում dense layer-ներին: Այս ցանցում բոլոր շերտերում, բացի վերջինից, ակտիվացիոն ֆունկցիաները relu են: Գաղափարը, որը կարող ենք հասկանալ այս ցանցից հետևյալն է. կարող ենք convolution միջուկների չափերը բոլոր տեղերում ֆիքսել՝ քչացնելով հիպերպարամետրերի քանակը: Ամեն քայլի feature map-ի խորությունը շատացնում ենք, իսկ չափը փոքրացնում, այսինքն նկարի մասին ինֆորմացիան տարածում ենք feature map-ի խորությունների մեջ: Այս ցանցը ունի մոտավորապես 138 միլիոն պարամետր (երկու անգամ AlexNet-ից շատ) և 16 շերտ: ImageNet-ի վրա ցուցաբերել է հետևյալ արդյունքները՝ Top1=74.4%, Top5=91.9%:

4 VGG-19 (2014)

VGG-19 ցանցը VGG-16 ցանցն է, ավելացված 3 շերտ: Որտեղ 3 անգամ էինք կիրառում convolution, այստեղ կիրառում ենք 4 անգամ (Նկար 4):

Նկար 4: VGG-16 և VGG-19 փաթեթային ցանցերի կառուցվածքների համեմատություն

Այս ցանցն ունի 144 միլիոն պարամետր, 6 միլիոն պարամետր ավելի քան VGG-16-ը: ImageNet-ի վրա ցուցաբերել է հետևյալ արդյունքները՝ Top1=74.5%, Top5=92%: Ընդամենը 0.1% բարելավում: Այսինքն ավելի շատ պարամետրեր ունենալը չի նշանակում, որ ճշգրտությունը կլավանա:

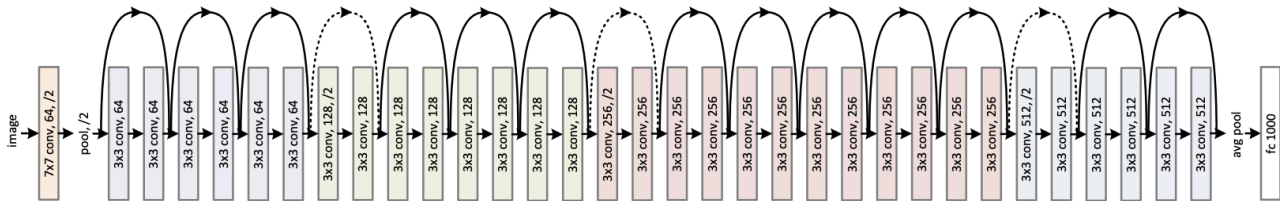
5 Resnet-50 (2015)

VGG-19-ի դեպքում տեսանք, որ ցանցը ավելի խորացնելիս ցանցի ճշգրտությունը չնչին չափով է լավանում: Խորը ցանցերում կարող են առաջանալ երկու տեսակի խնդիրներ կորչող գրադիենտ (vanishing gradient) և մեծացող գրադիենտ (exploding gradient): Դիտարկենք, որ ունենք 100 շերտից բաղկացած նեյրոնային ցանց և այդ ցանցում ակտիվացիոն ֆունկցիան relu է: Ամեն շերտից դուրս է գալիս հետևյալը՝ $relu(wx + b)$: x -ը այս դեպքում հավասար է նախորդ շերտից դուրս եկած output-ին: Դիտարկենք առաջին 3 շերտերից հետո output-ը:

$$\begin{aligned}
 x &\rightarrow layer1 = relu(w_1x + b_1) \\
 layer1 &\rightarrow layer2 = relu(w_2relu(w_1x + b_1) + b_2) \\
 layer2 &\rightarrow layer3 = relu(w_3relu(w_2relu(w_1x + b_1) + b_2) + b_3)
 \end{aligned}$$

relu ակտիվացիոն ֆունկցիան բացասական արժեքները դարձնում է 0, իսկ դրականները թողնում է նույնը: Այսինքն $w_1x + b_1$ -ի արժեքը հնարավոր է մնա նույնը, կամ մի մասը մնա նույնը մյուս մասը դառնա 0: Հաջորդ շերտ փոխանցելիս՝ ստացված արդյունքը բազմապատկվում

Ե w_2 -ով: Նորից մի մասը մնում է նույնը, մյուս մասը դառնում է 0: Հետո 3-րդ շերտում բազմապատկվում է w_3 -ով: Արդյունքում կունենանք հետևյալ՝ $w_1 w_2 w_3$ արտադրյալը: 100 շերտով անցնելուց հետո՝ $w_1 w_2 \dots w_{100}$: w -ների սկզբնաթեքավորումը հիմնականում լինում է 0-ի միջակայքում և այս բազմապատկումից հետո իրենց արժեքը շատ մոտ կլինի 0-ին: w_1 -ը թարմացնելիս կունենանք հետևյալ $w_2 w_3 \dots w_{100}$ արտադրյալը և w_1 -ի արժեքը չի թարմացվի: Կառաջանա vanishing gradient-ի խնդիր: Կամ w -ների 1-ից մեծ արժեքի դեպքում exploding gradient-ի խնդիր: Այս խնդիրներից խուսափելու համար առաջացել է Resnet-50 ցանցը (Նկար 5):

Նկար 5: Resnet-50 փաթույթային ցանցի կառուցվածք

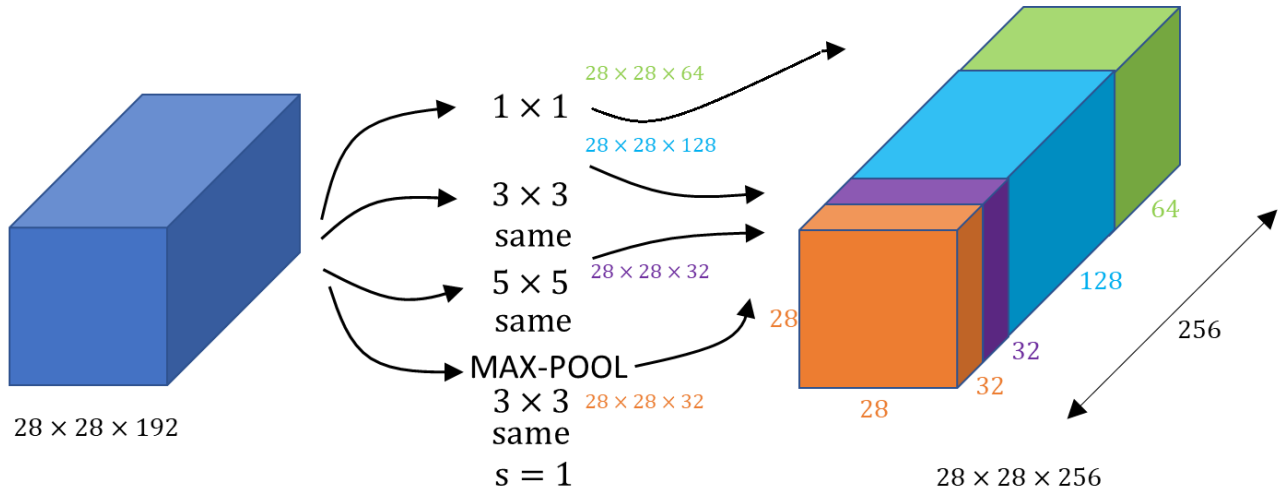
Վերցնենք մեր շերտից դուրս եկած output-ը և գումարենք իրենից երկու շերտ հետո դուրս եկած output-ին: Հետո ստացվածը գումարենք երկու շերտ հետո դուրս եկածին և այդպես մինչև ցանցի ավարտը: Օրինակ՝ առաջին շերտից դուրս է եկել $relu(w_1 x + b_1)$, այս արժեքը հարկավոր է գումարել երկու շերտ հետո դուրս եկած output-ին: Երկու շերտ հետո դուրս եկած $output_3$ -ը՝ $relu(w_3 relu(w_2 relu(w_1 x + b_1) + b_2) + b_3)$: Մնում է հասկանալ $output_3$ -ի վրա կիրառելու ենք ակտիվացիոն ֆունկցիա հետո գումարենք, թե գումարենք հետո կիրառենք ակտիվացիոն ֆունկցիա: Նեյրոնային ցանցերում սկզբնական շերտերը սովորում են ավելի ընդհանրական հատկանիշներ (low level features), իսկ վերջին շերտերը ավելի խնդիրն հատուկ (high level features): Օրինակ՝ փաթույթային ցանցերի սկզբնական շերտերը կարող են սովորել նկարից առանձնացնել եզրերը (հորիզոնական կամ ուղղահայաց), վառ գույները և այլ բոլոր նկարների հատուկ հատկանիշներ: Իսկ վերջնական շերտերը այնքան խնդիրն հատուկ են, որ վերջին շերտում մենք մեկ գծային ձևափոխում $w x + b$ կատարելուց հետո կարողանում ենք ասել, թե նկարը որ class-ին է պատկանում: Եթե $output_3$ -ի վրա կիրառենք ակտիվացիոն ֆունկցիա, հետո գումարենք նախորդ շերտի output-ը, այդ դեպքում սկզբնական շերտի output-ը կհասնի մինչև վերջին շերտ: Նախավերջին շերտին կգումարենք $relu(w_1 x + b_1)$ արժեքը և նոր կփոխանցենք վերջին շերտին: Ստացվում է, որ low level feature-ը գումարում ենք high level feature-ին: Իսկ դա կարող է շփոթեցնել ցանցին և այն չկարողանա լավ արդյունք ցուցաբերել: Այդ պատճառով, սկզբից $output_3$ -ին գումարում ենք երկու շերտ առաջ դուրս եկած output-ը, ապա կիրառում ակտիվացիոն ֆունկցիան: Եվ այս դեպքում վերջին շերտում չենք ունենա $relu(w_1 x + b_1)$ գումարելին:

Նկար 5-ում գծերով ցույց է տալիս, որ շերտի output-ը որին ենք գումարում: Որտեղ, որ մուգ գծերի փոխարեն պատկերված են կետագծեր, նշանակում է, որ output-ի խորությունը փոփոխում ենք նոր ենք գումարում: Առաջին կետագծերի դեպքում շերտից դուրս եկած output-ը ունի 128 խորություն (filter), իսկ երկու շերտ առաջ output-ը 64 խորություն: Դրա համար մեզ անհրաժեշտ է 64 խորությունը դարձնել 128: Կարող ենք ըստ խորության կրկնօրինակել 64 խորությամբ feature map-ը և ստանալ 128 խորություն, բայց դա կաշխատի եթե 2 անգամ է խորությունների միջև տարբերությունը: Դրա համար կիրառում ենք 1×1 convolution և այս դեպքում կարող ենք փոխել feature map-ի խորությունը ինչքան ցանկանանք:

Գաղափարը, որը կարող ենք հասկանալ այս ցանցից հետևյալն է. խորը ցանցերի դեպքում մեր սկզբնական սիգնալը կորչում է w -ների հետ բազմապատկման արդյունքում և առաջանում vanishing gradient խնդիր: Դրա համար ամեն երկրորդ շերտին գումարում ենք երկու շերտ առաջվա output-ը, որպեսզի սիգնալը չթուլանա, այսինքն ըստ w -ի ածանցելիս այդ գումարելիի ածանցյալը արդեն շատ փոքր չի լինի: Feature map-ի խորությունը փոփոխելու համար օգտագործում ենք 1×1 convolution: Այս ցանցը ունի 50 շերտ և 25.6 միլիոն պարամետր: ImageNet-ի վրա ցուցաբերել է հետևյալ ճշգրտությունները՝ Top1 = 77.15%, Top5 = 93.29%:

6 GoogLeNet/Inception v1 (2014)

VGG ցանցի դեպքում մենք ֆիքսում էինք միջուկի չափը ամբողջ ցանցի ընթացքում և միայն որոշում էինք, որ շերտից հետո, որը դնենք: Այս ցանցի դեպքում մենք մի շերտում միաժամանակ կիրառում ենք մի քանի փաթույթներ, ինչպես նաև max pooling (Նկար 6) ինչպես երևում է

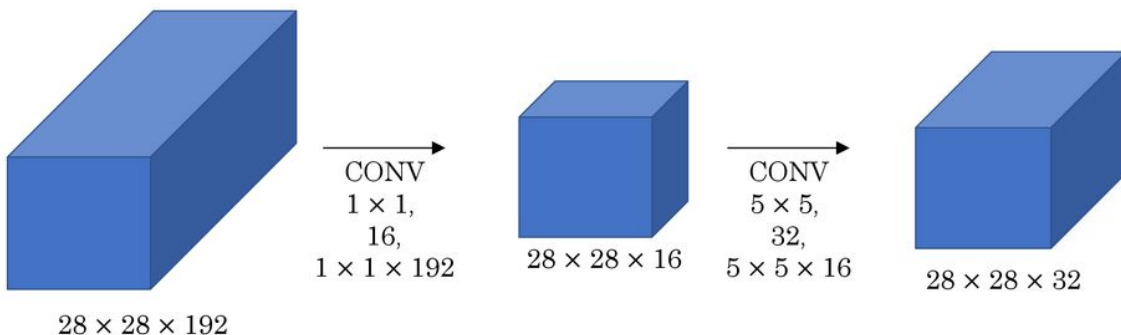

Նկար 6: GoogLeNet փաթույթային ցանցի մեկ շերտի կառուցվածք

Նկար 6-ում, մուտքային Նկարի վրա կիրառում ենք 1×1 convolution, փոփոխելով խորությունը և դարձնելով 64, ապա սկզբնական Նկարի վրա կիրառում ենք 3×3 convolution, padding=same և խորությունը դարձնում 128, հետո սկզբնական Նկարի վրա կիրառում ենք 5×5 convolution, padding=same և խորությունը 32 նաև կիրառում ենք max pooling 3×3 , padding=same, խորությունը 32: Բոլոր գործողությունների ժամանակ stride=1: Վերջում ստացված feature map-երը ըստ խորության միացնում ենք իրար և արդյունքում ստանում $28 \times 28 \times 256$ feature map: Max pooling-ը գիտենք, որ խորությունը չի փոփոխում և 32 խորություն դարձնելու համար max pooling-ից հետո կիրառում ենք 1×1 convolution: Հիմա եկեք հաշվենք գործողությունների քանակը, երբ $28 \times 28 \times 192$ feature map-ի վրա կիրառում ենք 5×5 միջուկով, padding=same և 32 խորությամբ convolution: Բազմապատկումների քանակը հավասար կլինի.

$$28 \cdot 28 \cdot 32 \cdot 5 \cdot 5 \cdot 192 \approx 120M$$

Այստեղ կարող ենք տեսնել, որ բազմապատկումների քանակը այսքան շատացնում է խորությունը (192): Այդ պատճառով կարող ենք սկզբից խորությունը փոքրացնել՝ կիրառելով 1×1 convolution, ապա կիրառել մեր ուզած convolution-ը (Նկար 7):

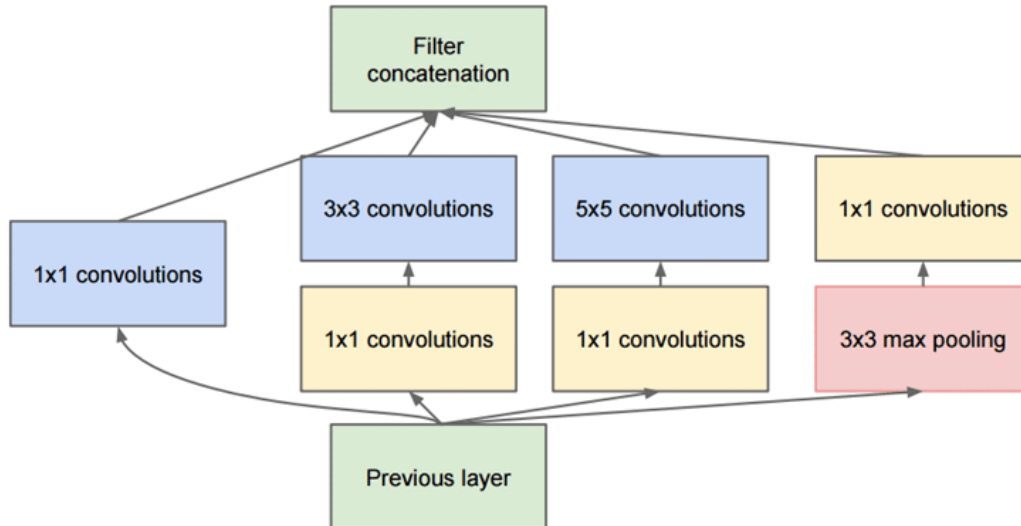
Նկար 7: Սկզբից կիրառենք $1 \times 1 \times 192 \times 16$ convolution, ապա $5 \times 5 \times 16 \times 32$

Այս դեպքում բազմապատկումների քանակը հավասար կլինի.

$$28 \cdot 28 \cdot 16 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 1 \cdot 192 + 28 \cdot 28 \cdot 32 \cdot 5 \cdot 5 \cdot 16 \approx 12.4M$$

Այսինքն օգտագործելով սկզբից 1×1 convolution, ապա 3×3 կամ 5×5 convolution կարող ենք քչացնել բազմապատկումների և կշիռների քանակը: Այս ցանցում նաև կիրառվել է մի քանի

Նկար 8: 1×1 convolution հետո 3×3 կամ 5×5

կորուստ ունենալու տեխնիկան: Պատկերացնենք ցանցի $1/3$ մասից, $2/3$ մասից և ամենավերջից դնում ենք նույն կորստի ֆունկցիաները: Ամբողջ ցանցը ունի 3 կորստի ֆունկցիա: Առաջին կորուստը միայն վերաբերում է առաջին $1/3$ շերտերին (նշանակենք L1), երկրորդը առաջին $2/3$ շերտերին (նշանակենք L2), իսկ վերջին կորուստը բոլոր շերտերին (նշանակենք L3): Դրա շնորհիվ սկզբի շերտերի կշիռները թարմացնելիս, ըստ L3-ի ածանցյալը կարող է շատ փոքր լինել ցանցի խորության պատճառով, L2-ի ածանցյալը նույնպես փոքր կլինի, իսկ L1-ի ածանցյալը ըստ սկզբնական շերտի կշիռների ավելի մեծ կլինի: Նույն կորուստը կիրառելը նշանակում է, որ այդ կետում, որտեղ կիսել ենք ($1/3$) դնում ենք 1000 class-ից բաղկացած softmax և output-ը համեմատում իրական class-ի հետ: Սա vanishing gradient-ից խուսափելու եղանակ է:

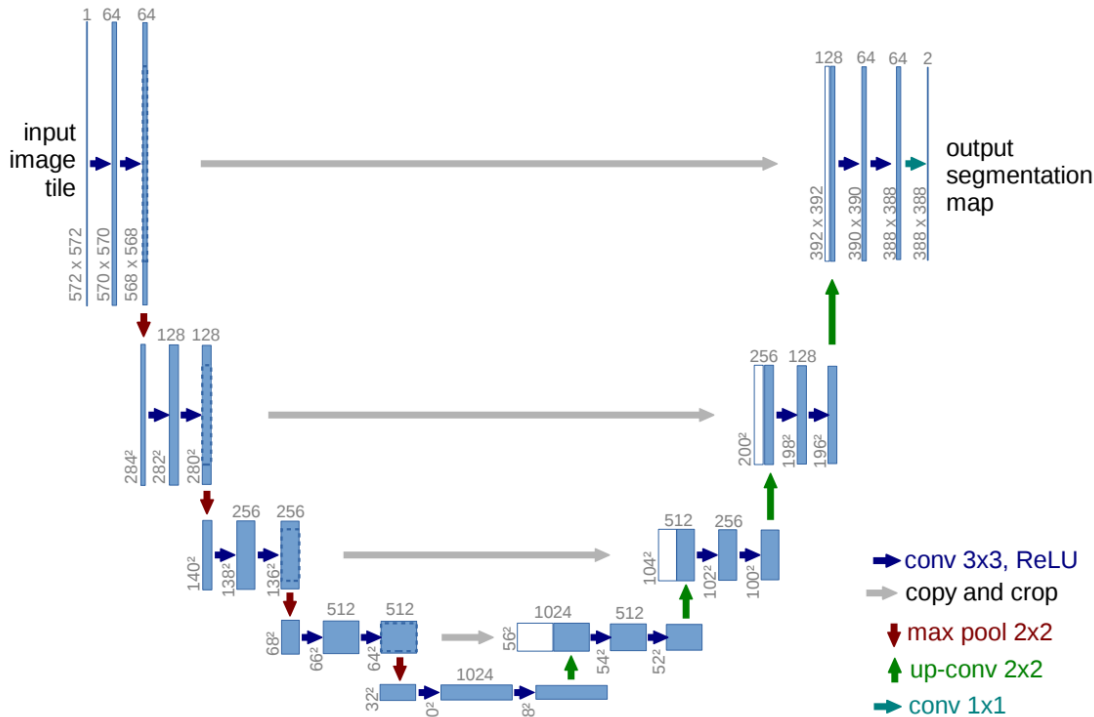
Գաղափարը, որը կարող ենք հասկանալ այս ցանցից հետևյալն է. Մի շերտում կարող ենք կիրառել միանգամից մի քանի convolution և max pooling: Ցանցում կարող ենք ունենալ մի քանի output ցանցի տարբեր մասերից և դա կօգնի խուսափել vanishing gradient խնդրից: 1×1 convolution-ը կարող ենք օգտագործել խորությունն փոփոխելու համար:

Այս ցանցը ունի 5 միլիոն պարամետր: ImageNet-ի վրա ցուցաբերել է հետևյալ ճշգրտությունները. Top1 = 69.8%, Top5 = 89.9%: Այս ցանցը նաև անվանում են Inception v1: Inception v2-ը տարբերվում է նրանով, որ բոլոր նորմալիզումները փոխարինված են batch normalization-ով: Դրա արդյունքում հնարավոր է եղել ավելի խորացնել ցանցը և այն ունի 11.2 միլիոն պարամետր: ImageNet-ի վրա ցուցաբերել է հետևյալ արդյունքները. Top1 = 74.8%, Top5 = 92.2%: Receptive field-ի ժամանակ ծանոթացանք, որ 5×5 convolution-ները երկու հատ 3×3 convolution-ներով փոխարինելիս կշիռների քանակը քչանում է, իսկ receptive field-ը մնում է նույնը: Նույն կերպ $n \times n$ convolution-ի փոխարեն $n \times 1$ և $1 \times n$ կիրառելիս նորից կշիռների քանակը քչանում է, receptive field-ը մնում է նույնը: Այս երկու տեխնիկաները կիրառվել են Inception v3-ում: Այն ունի 23.8 միլիոն պարամետր և ImageNet-ի վրա ցուցաբերել է հետևյալ արդյունքները. Top1 = 78.8%, Top5 = 94.4%: Inception v4-ը ավելի է խորացրել ցանցը օգտագործելով ResNet ցանցի տեխնիկան և դրա հաշվին ունի 55.8 միլիոն պարամետր և ImageNet-ի վրա ցուցաբերել է հետևյալ արդյունքները. Top1 = 80.1%, Top5 = 95.1%:

Այս պահին ImageNet-ի վրա լավագույն արդյունք ցուցաբերած ցանցը ունի 2440 միլիոն պարամետր, Top1 = 80.1%, Top5 = 95.1%

7 UNet

Դիտարկենք հետևյալ խնդիրը: Ունենք նկար, նկարի մեջ կենտրոնում պատկերված է մարդը և պետք է նկարում պահել միայն մարդուն, իսկ ետնամասը (background) ջնջել: Դրա համար մեզ անհրաժեշտ է մի ցանց, որը կկարողանա նկարի ամեն պիքսել տարբերակել, արդյոք դա մարդու մի մասն է, թե ոչ (segmentation): Այս խնդիրը կարելի է լուծել UNet ցանցի օգնությամբ (Նկար 9):

Նկար 9: UNet փաթույթային ցանցի կառուցվածքը

Սկզբից նկարի վրա երկու անգամ կիրառում ենք 3×3 միջուկով convolution և $572 \times 572 \times 1$ նկարից ստանում ենք $568 \times 568 \times 64$ չափի feature map: Հետո կիրառում ենք սովորական max pooling, այսինքն նկար չափերը երկու անգամ փոքրացնում ենք: Հետո նորից երկու անգամ convolution, ապա max pooling: Այս գործողությունները կատարում ենք այնքան մինչև ստանում ենք $28 \times 28 \times 1024$ չափի feature map (Նկար 9-ի ներքևի հատվածը): Դրանից հետո մեզ անհրաժեշտ է մեծացնել նկարը: Նկարը մեծացնելու համար կիրառում ենք transposed convolution կամ որ նույնն է up convolution: Ամեն անգամ up convolution կատարելիս, համապատասխան max pooling-ի feature map-ը crop ենք անում և միացնում ենք մեր այս պահի feature map-ին ըստ խորության: Օրինակ՝ վերջին max pooling-ի feature map-ը $64 \times 64 \times 512$ չափի է: Մեր այս պահի feature map-ը՝ $56 \times 56 \times 512$: Max pooling-ի feature map-ը crop ենք անում մեջտեղից և ըստ խորության միացնում մեր եղած feature map-ին: Քանի որ գիտենք, որ նկարում մարդը գտնվում է մեջտեղում, այդ պատճառով crop ենք անում մեջտեղից: Ըստ խորության միացում-ները նկար 9-ում նշված են մոխրագույն սլաքներով: Հետո նորի ստացված $104 \times 104 \times 1024$ feature map-ի վրա երկու անգամ կիրառում ենք convolution, հետո up convolution: Այսինքն max pooling-ի շերտերը փոխարինում ենք up convolution-ով: Այս գործողությունները շարունակում ենք այնքան ժամանակ մինչև ստանում ենք $388 \times 388 \times 64$ չափի feature map (Նկար 9-ի նախա-վերջին շերտը): Ստացվածի վրա կիրառում ենք 1×1 convolution և խորությունը փոփոխում ենք դարձնելով 2, feature map-ի չափը կդառնա $388 \times 388 \times 2$:

Իսկ ինչի՞ համար են այդ երկու output-ները: Առաջին feature map-ի առաջին պիքսելը ասելու է, թե ինչքան հավանականությամբ է այդ պիքսելում մարդ պատկերված, իսկ երկրորդ feature map-ի առաջին պիքսելը ասելու է, թե ինչքան հավանականությամբ այդտեղ մարդ պատկերված չէ: Այդ հավանականությունների գումարը հավասար է մեկի: Այսինքն վերտում ակտիվացիոն ֆունկցիան softmax է: Երկու class-ի դեպքում, ինչպես dense շերտերում, այնպես էլ այստեղ

կարող էինք ունենալ մի output և կիրառել sigmoid ակտիվացիոն ֆունկցիա, բայց եթե class-երի քանակը շատ լինի պետք է օգտագործենք softmax և ունենանք class-երի քանակով output: